

Forsøkslæreplan i engelsk for forberedende voksenopplæring (FVO)

FORSØKSLÆREPLAN I ENGELSK FOR FORBEREDENDE VOKSENOPPLÆRING (FVO)

ISBN 978-82-7724-256-9

© KOMPETANSE NORGE 2017

GRAFISK PRODUKSJON: KOMPETANSE NORGE

1

Formål

Engelsk er et viktig språk i en stadig mer internasjonal verden. Språket blir brukt i møte med mennesker fra andre land, hjemme og på reiser. Engelsk brukes også i utdanning og som arbeidsspråk i mange bedrifter. Gjennom film, bøker, musikk og teknologi bidrar engelsk til å gi innsikt i ulike levesett og kulturer.

Innenfor deler av norsk arbeidsliv, spesielt innenfor service- og håndverksyrker, brukes engelsk ofte til intern kommunikasjon. Flere bedrifter innfører engelsk som arbeidsspråk fordi det er mest effektivt i et internasjonalt miljø. Også innenfor utdanning blir engelsk et stadig viktigere fag- og forskningsspråk.

Kunnskap om hvordan språket brukes i ulike sammenhenger, og det å kunne kommunisere både muntlig og skriftlig er vesentlig i engelskfaget. Det omfatter å utvikle ordforråd og å jobbe med uttale, rettskriving og språkets struktur. Videre innebærer det å kjenne til forskjellen mellom formelt og uformelt språk og å ha kunnskap om kulturelle omgangsformer i ulike engelskspråklige land.

Språklæringen skjer i møte med et mangfold av tekster og kulturuttrykk. Den generelle språkkompetansen bygges opp gjennom å lytte, snakke, lese og skrive. Det er viktig å sette egne mål for læringen og være bevisst på strategier som hjelper oss til å forstå og bli forstått på engelsk.

Engelsk skal gi mulighet til å delta i kommunikasjon om personlige, sosiale, litterære og faglige emner. Utviklingen av kommunikative ferdigheter og kulturell innsikt kan fremme økt samhandling, forståelse og respekt mellom mennesker med ulik kulturbakgrunn. Engelskfaget åpner for internasjonal deltakelse og økt forståelse for globale utfordringer. Engelskopplæringen bør forberede deltakeren på å bruke engelsk i hverdags-, samfunns- og yrkesliv og i videre utdanning.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene, der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I engelsk forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å ha muntlige ferdigheter i engelsk vil si å kunne lytte, snakke og samhandle ved bruk av det engelske språket. En utvikling av muntlige ferdigheter innebærer å uttrykke seg gradvis mer presist og tilpasse språket til formål, mottaker og situasjon.

Å kunne skrive i engelsk vil si å uttrykke seg forståelig og hensiktsmessig ved bruk av engelsk skriftspråk. Det betyr at man har utviklet skriveferdigheter til å kunne skrive ulike typer tekster med struktur og sammenheng.

Å kunne lese i engelsk innebærer å kunne tilegne seg kunnskap på tvers av kulturer og fagfelt i ulike engelskspråklige tekster. En utvikling av leseferdighetene innebærer å kunne lese gradvis mer krevende tekster med flyt og forståelse.

Å kunne regne i engelsk innebærer å kjenne til og kunne bruke grunnleggende matematiske begreper, statistikk og måleenheter fra arbeids- og dagliglivet i et internasjonalt samfunn.

Å ha digitale ferdigheter i engelsk er å kunne bruke ulike digitale verktøy og programmer til å tilegne seg relevant kunnskap og styrke språklæringen gjennom digital kommunikasjon. Dette inkluderer også utvikling av digital dømmekraft og gode strategier for nettbruk.

3

Hovedområder

Faget er strukturert i hovedområder, og for hvert hovedområde er det formulert kompetansemål. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng. Det er knyttet læringsutbyttebeskrivelse og kompetansemål til hver enkelt modul.

3.1 Oversikt over hovedområder

Modul	Hovedområder			
Modul 4	Språklæring	Muntlig kommunikasjon	Skriftlig kommunikasjon	Kultur og samfunn
Modul 3	Språklæring	Muntlig kommunikasjon	Skriftlig kommunikasjon	Kultur og samfunn
Modul 2	Språklæring	Muntlig kommunikasjon	Skriftlig kommunikasjon	Kultur og samfunn
Modul 1	Språklæring	Muntlig kommunikasjon	Skriftlig kommunikasjon	Kultur og samfunn

3.1.1 SPRÅKLÆRING

Hovedområdet språklæring dreier seg om hva det innebærer å lære et nytt språk og oppleve verdien av å kunne engelsk i dagens samfunn. Det omfatter kunnskap om språket og innsikt i egen språklæring og innebærer også å velge egnede læringsstrategier for å videreutvikle språkkunnskapene gjennom hele livet. Språklæring inkluderer i tillegg bevisstgjøring om og bruk av digitale hjelpemidler i læringsprosessen.

3.1.2 MUNTlig KOMMUNIKASJON

Hovedområdet muntlig kommunikasjon dreier seg om å forstå og bruke det engelske språket ved å lytte, tale og samhandle. Dette innebærer å utvikle ordforråd, bruke grammatiske mønstre og ta hensyn til gjeldende omgangsformer. Muntlig kommunikasjon inkluderer også tilpasning av språket til formål og mottaker og det å kunne skille mellom formelt og uformelt språk. Utvikling av et variert språk knyttet til hverdagsliv, utdanning og arbeidsliv står sentralt i dette hovedområdet.

3.1.3 SKRIFTLIG KOMMUNIKASJON

Hovedområdet skriftlig kommunikasjon dreier seg om å forstå og bruke det engelske språket ved å lese, skrive og samhandle. Det omfatter å lese ulike typer tekster på engelsk for å tilegne seg kunnskap og fremme språkforståelse og leseglede. Skriftlig kommunikasjon innebærer å utvikle ordforråd og bruke rettskriving og grammatiske mønstre. Det omfatter også å skape struktur og sammenheng i tekster og å tilpasse språket til formål og mottaker. Utvikling av et variert språk knyttet til hverdagsliv, utdanning og arbeidsliv står sentralt i dette hovedområdet.

3.1.4 KULTUR OG SAMFUNN

Hovedområdet kultur og samfunn dreier seg om kulturforståelse i vid forstand. Området dekker sentrale emner knyttet til hverdags-, arbeids- og samfunnsliv, utdanning, bærekraftig utvikling og aktivt medborgerskap. Kultur og samfunn inkluderer i tillegg arbeid med engelskspråklige kulturuttrykk. Hovedområdet dreier seg også om å tilegne seg kunnskap om engelsk som et verdensspråk med mange bruksområder.

4

Læringsutbytte og kompetansemål

4.1 Læringsutbytte etter modul 1

Etter opplæring i engelsk modul 1 kan deltakeren kommunisere muntlig med enkle ord og setninger om seg selv og nære forhold på engelsk. Deltakeren kan lese og forstå enkle instruksjoner på engelsk.

4.2 Kompetansemål etter modul 1

4.2.1 SPRÅKLÆRING

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- identifisere situasjoner der det kan være nyttig å kunne engelsk
- bruke digitale ressurser for å styrke språklæringen
- bruke noen strategier for å utvikle ordforråd og rettskriving

4.2.2 MUNTLLIG KOMMUNIKASJON

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- forstå og bruke noen engelske ord, uttrykk og setningsmønstre
- stille og svare på enkle spørsmål
- hilse og bruke høflighetsuttrykk
- presentere seg selv
- delta i enkle, innøvde dialoger
- lytte til og forstå enkle instruksjoner
- lytte etter, gjenkjenne og bruke engelske språklyder
- forstå og bruke det engelske alfabetet til å stave ord

4.2.3 SKRIFTLIG KOMMUNIKASJON

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- lese og forstå enkle tekster og praktisk informasjon
- kjenne igjen sammenhengen mellom noen engelske språklyder og stavemønstre
- skrive enkle ord og formulere enkle setninger

4.2.4 KULTUR OG SAMFUNN

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- samtale om seg selv og sin livssituasjon
- samtale om mat, helse og bolig
- uttrykke tidsangivelser, tall, vær og årstider
- gi eksempler på og samtale om engelskspråklige land og kjente personer fra disse landene

4.3 Læringsutbytte etter modul 2

Etter opplæring i engelsk modul 2 kan deltakeren kommunisere enkelt om hverdagsliv og samfunnsliv samt lese og forstå hovedinnholdet i enkle engelske tekster. Deltakeren kan også skrive enkle tekster på engelsk.

4.4 Kompetansemål etter modul 2

4.4.1 SPRÅKLÆRING

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- identifisere situasjoner i eget liv der det er nødvendig å bruke engelsk
- bruke digitale ressurser og andre hjelpemidler for å styrke språklæring og kommunikasjon
- bruke noen strategier for å utvikle ordforråd, rettskriving og lytteforståelse

4.4.2 MUNTLLIG KOMMUNIKASJON

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- forstå og bruke et ordforråd knyttet til dagligdagse emner
- delta i samtaler om kjente emner
- bruke høflighetsuttrykk
- uttrykke enkle matematiske begreper fra dagliglivet
- uttrykke egne meninger om gitte emner
- holde en kort presentasjon om et emne
- lytte til og forstå hovedinnholdet i korte muntlige tekster
- bruke grunnleggende mønstre for uttale og intonasjon
- bruke grunnleggende mønstre for ordbøyning og setningsstruktur

4.4.3 SKRIFTLIG KOMMUNIKASJON

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- lese og forstå hovedinnholdet i ulike typer enkle og korte tekster
- forstå og bruke et ordforråd knyttet til kjente emner
- bruke grunnleggende mønstre for rettskriving, ordbøyning og setningsstruktur
- skrive korte og enkle tekster
- kjenne til og gi eksempler på regler rundt plagiat
- bruke kilder til å finne relevant informasjon

4.4.4 KULTUR OG SAMFUNN

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- samtale om hverdagsliv og livsmestring
- samtale om yrker deltakeren møter i arbeidslivet
- gi eksempler på høytider og tradisjoner i engelskspråklige land
- samtale og lage tekster om personer, steder og begivenheter i engelskspråklige land
- samtale og skrive om personer og innhold i enkle tekster og filmer

4.5 Læringsutbytte etter modul 3

Etter opplæring i engelsk modul 3 kan deltakeren delta i en samtale på engelsk om utdanning, arbeid og kjente emner fra den engelskspråklige verden. Deltakeren kan lese og forstå ulike typer engelske tekster. Deltakeren kan også skrive sammenhengende tekster på engelsk.

4.6 Kompetansemål etter modul 3

4.6.1 SPRÅKLÆRING

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- identifisere situasjoner i arbeidslivet der det er behov for å ta i bruk engelsk
- bruke digitale ressurser og andre hjelpemidler for å styrke språklæring og kommunikasjon
- bruke noen lesestrategier for å forstå ulike tekster
- bruke skrivestrategier for å utvikle egne tekster
- samtale om egne tekster og språklæring
- Muntlig kommunikasjon
- Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne
- forstå og bruke et ordforråd knyttet til kjente emner
- innlede, holde i gang og avslutte en samtale
- uttrykke og begrunne egne meninger
- presentere et emne fra kultur og samfunn
- gjenfortelle og samtale om enkle litterære tekster og andre kulturuttrykk
- lytte til og forstå hovedinnholdet i muntlige tekster om kjente emner
- uttrykke enkle begreper knyttet til valuta og måleenheter
- bruke høflighets- og situasjonsrelaterte uttrykk

4.6.2 SKRIFTLIG KOMMUNIKASJON

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- lese og forstå ulike typer tekster av varierende omfang
- utvikle og bruke et ordforråd knyttet til ulike emner
- ta notater for å lage ulike typer tekster
- skrive sammenhengende tekster om kjente emner
- vurdere engelskspråklige kilder, også digitale, på en kritisk måte
- kjenne til noen regler for opphavsrett og følge regler rundt plagiat

4.6.3 KULTUR OG SAMFUNN

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- samtale om utdanningsvalg og arbeidsmuligheter
- samtale om miljø og forurensning knyttet til dagligliv
- lage egne tekster og reflektere over kultur og tradisjoner i engelskspråklige land
- kjenne til og samtale om befolkning og hverdagsliv i engelskspråklige land
- uttrykke egne meninger om migrasjon og mangfold i det internasjonale samfunnet

4.7 Læringsutbytte etter modul 4

Etter opplæring i engelsk modul 4 kan deltakeren uttrykke seg med flyt og sammenheng om aktuelle emner knyttet til utdanning, arbeidsliv og samfunnsliv på engelsk. Deltakeren kan lese og forstå ulike typer engelske tekster for å tilegne seg kunnskap. Deltakeren kan også skrive ulike typer tekster på engelsk.

4.8 Kompetansemål etter modul 4

4.8.1 SPRÅKLÆRING

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- identifisere situasjoner i eget yrkes- og utdanningsløp der det er behov for å ta i bruk engelsk
- bruke digitale ressurser for å styrke språklæring, kommunikasjon og fagkunnskap
- bruke lesestrategier for å forstå ulike tekster
- velge egnede skrivestrategier for å utvikle egne tekster
- samtale om og diskutere egne tekster og språklæring

4.8.2 MUNTLLIG KOMMUNIKASJON

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- utvikle og bruke et generelt og faglig ordforråd
- presentere og samtale om kjente emner
- uttrykke og begrunne ulike meninger på en saklig måte
- presentere seg selv og sin egen kompetanse i en forberedt intervjusituasjon
- lytte til og forstå ulike varianter av engelsk i autentiske situasjoner
- uttrykke og bruke matematiske begreper og statistikk
- bruke og skille mellom formelt og uformelt språk
- bruke tilpasset uttale og intonasjon
- uttrykke seg med god flyt og sammenheng

4.8.3 SKRIFTLIG KOMMUNIKASJON

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- lese for å tilegne seg fagkunnskaper ut fra yrkesvalg og utdanningsvalg
- lese, forstå og reflektere over ulike typer tekster av varierende omfang
- utvikle og bruke et generelt og faglig ordforråd
- bruke sentrale mønstre for rettskriving, ordbøying og setningsstruktur
- bruke egne notater som grunnlag for skriving
- skrive ulike typer tekster med tydelig struktur og sammenheng
- vurdere og bruke engelskspråklige kilder, også digitale, på en kritisk og etterprøvable måte
- Kjenne til opphavsrett og følge regler rundt plagiat

4.8.4 KULTUR OG SAMFUNN

Mål for opplæringen er at deltakeren skal kunne

- samtale om engelsk som arbeids- og verdensspråk
- reflektere over ulike utdanningsveier og livslang læring
- gjøre rede for og samtale om bærekraftig utvikling
- drøfte aktuelle nyheter knyttet til engelskspråklige medier
- samtale om og produsere egne tekster knyttet til historie, geografi og levested i engelskspråklige land
- reflektere over og formidle egne tekster inspirert av litteratur og andre kulturuttrykk fra den engelskspråklige verden

5

Vurdering

5.1 Bestemmelser for sluttvurdering:

5.1.1 SLUTTVURDERING

Modul	Ordning
Modul 1	Godkjent/ikke godkjent
Modul 2	Godkjent/ikke godkjent
Modul 3	Deltakerne skal ha én skriftlig og én muntlig karakter.
Modul 4	Deltakerne skal ha én skriftlig og én muntlig standpunktkarakter.

5.1.2 EKSAMEN FOR DELTAKERE

Modul	Ordning
Modul 4	Deltakerne kan trekkes ut til skriftlig eksamen. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. Deltakerne kan også trekkes ut til muntlig eksamen. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

